

Finaal verslag van de overlegunde tussen de verenigingen en de cultuurraad

Dit is het overzicht van de acties die voortvloeien uit gesprekken tussen de cultuurraad en betrokken verenigingen tussen november 2022 en maart 2023.

Alle acties werden besproken binnen de cultuurraad en waar nodig werden vragen gesteld aan de betrokken diensten en/of de verantwoordelijke bestuurders. Waar geen gevolg werd gegeven aan de voorstellen werd de reden hiervoor aangegeven.

1. AFGEWERKTE ACTIES

INFRASTRUCTUUR

Het is te koud in de grote zaal van OC Kasterlee

De gemeente volgt de geldende richtlijn voor verwarming van openbare gebouwen. Zowel vanuit duurzaamheid als kosten-beperking is het nodig om te besparen op gasverbruik.

De verplichte afname van dranken in OC Kasterlee zijn een belemmering voor de verenigingen

Deze verplichting staat ingeschreven in de BTW-ruling voor het gebouw en zal nog een lange periode blijven gelden. Een afwijking hiervan zou kunnen leiden tot een zeer grote kost voor de gemeente. Uitgebreid studiewerk heeft aangetoond dat de risico's van een afwijking te groot zijn.

De sluitingsdag van OC Lichtaart en Ligahof is op maandag. Ferm heeft op deze dag zijn vaste activiteit en geniet van een uitdovingsbeleid. De vereniging is bezorgd voor de toekomst

*De uitdovingsregeling is in principe **niet** beperkt in de tijd, maar het huidige bestuur kan geen engagementen aangaan voorbij het einde van de legislatuur (in 2025).*

OKRA kan niet dansen in Ligahof aan het tarief voor de sportactiviteiten. Als dit wel zou kunnen daalt de huurprijs met 60% en krijgt de vereniging meer zuurstof.

Het retributiereglement voorziet verschillende tarieven voor sport- en culturele infrastructuur. Het is moeilijk om het tarief afhankelijk te maken van de inhoud van de activiteiten. Bij gebrek aan een sporthal in Lichtaart werd aan OKRA Lichtaart en de Steppin' out country dancers intussen een huurovereenkomst aangeboden. Als basis werd de overeenkomst met fanfare Vreugd in Deugd genomen. Huurprijs is daarmee aanzienlijk gezakt.

Het gebruik van de podiumelementen in OC Lichtaart en Ligahof is niet duidelijk omschreven. Een opleiding en/of een degelijke uitleg zou welkom zijn.

De podia worden niet meer opgesteld door de gemeente. Afspraak = wie afbreekt stelt het na gebruik terug op. Er is overgeschakeld naar lichtere podium-elementen, en die zouden ondertussen geleverd zijn.

Het is (te) koud in de vergaderlokalen van OC Lichtaart.

Dit was geen bewuste keuze, maar een overblijvend probleem van het renovatiedossier. De regeling van de verwarming zou ondertussen aangepast en verbeterd zijn.

Er gaat een gerucht dat de gemeente de Sabam-kosten zal betalen voor de culturele infrastructuur.

Er is beslist om de licenties voor Sabam door de gemeente te betalen voor achtergrondmuziek en lessen van dansverenigingen. Het is niet duidelijk of dit ook geldt voor de repetities van de fanfares. Dit werd verder uitgezocht en er werd vastgesteld dat dit niet geldt voor repetities fanfares en harmoniën. Dit is meegedeeld aan Dirk van Peer (KF ViD) op 10/2/2023. Voor tarief T118 (danslessen, aerobics, callanetics en andere vormen) is een communicatie gedaan in de ViP mail van maart. De tarieven die via de gemeente zijn afgesloten zijn tevens opgenomen in het aangepaste gebruikersreglement dat op de gemeenteraad van 27/6/2023 is goedgekeurd

Kan de huur van het OC vrijgesteld worden voor repetities van de fanfare?

In het nieuwe reglement worden de gereserveerde zalen altijd aangerekend, behalve bij langdurig gebruik (> 14 dagen). Een wijziging van het reglement is niet voorzien. Toevoeging: gebruik is altijd inclusief opbouw en afbraak. De gemeente voorziet in het reglement in een extra korting van 25% langdurig gebruik, bovenop de reeds verlaagde huurprijs voor erkende verenigingen. (zie retributiereglement gemeentelijke vrijetijdsinfrastructuur)

Men signaleert een probleem met de reservatie van de infrastructuur: blijkbaar zouden verenigingen op een zelfde tijdstip meerdere zalen reserveren en afhankelijk van de respons op hun evenement op het laatste moment het lokaal dat niet past annuleren. Omdat dit kort van tevoren gebeurt is het dan niet meer mogelijk om de zaal opnieuw te verhuren en dus blijft deze leeg staan.

Deze opmerking berust op een misverstand. Het is in een andere adviesraad aangehaald als een mogelijk achterpoortje, maar het is geen gekende praktijk. Dit zou ook opgemerkt worden door de conciërges.

De huur van het gebruikte lokaal in De Rul is verhoogd en zal in de toekomst ook geïndexeerd worden. Dat is een bedreiging voor het voortbestaan van het Canteclaerkoor.

De gevraagde retributies dekken slechts een fractie van de werkelijke kost van de gebouwen (< 10%). De regelmatige indexering is bedoeld om te voorkomen dat in de toekomst plotse en grote verhogingen moeten doorgevoerd worden.

De wekelijkse sluitingsdag in de OC's beperkt de beschikbaarheid voor de talrijke activiteiten van de vereniging.

De cultuurraad heeft op 20/11/2023 een spontaan advies geformuleerd om een kader te creëren waarbinnen verenigingen met eigen zaalwachters de infrastructuur kunnen benutten op de sluitingsdagen. Dit advies werd behandeld door het schepencollege op 22 januari 2024. Naar aanleiding van dit advies start de gemeente een proefperiode waarbij enkel uitzonderlijk gebruik kan gemaakt worden van de OC's op de sluitingsdagen. Dit gebruik is gebonden aan specifieke voorwaarden en enkel mogelijk na afstemming met de dienst VTI.

Het nieuwe reserveringssysteem is handig om te zien welke zalen vrij zijn, maar bepaalde stappen zijn niet logisch of vereisen een bijkomende uitleg.

Het gebruik van de keuken wordt opgenomen in het herziene gebruikersreglement dat momenteel wordt gereviseerd. Wordt later ter goedkeuring op de gemeenteraad voorgelegd. Verder lopen er geen acties t.a.v. reservatiesysteem gezien de hoge respons van online reserveren en de hulpkanalen die eventueel ter beschikking zijn (conciërges, zaalwachters, online filmpje)

Voor vragen of bijstand mbt het gebruik van het online reserveringssysteem, kunnen gebruikers steeds terecht bij de conciërges of zaalwachters. Bovendien kunnen gebruikers ook info vinden in [het instructiefilmpje](#) op de gemeentelijke website.

De verenigingen vinden het gebruik van de culturele infrastructuur te duur en ervaren de wijzigingen van het retributiereglement vooral als een verhoging van de kosten.

In 2020 werd 7 % van de totale kost gerecupereerd door de retributies. Het resterende deel was ten koste van de gemeente. Streefdoel was om de bijdrage van de verenigingen tegen 2025 te verhogen tot 10 %. Met de nieuwe tarieven was men goed op weg, maar met de gestegen energiekost is de situatie minder gunstig. De BTW-ruling voor OC Kasterlee vereist dat er dienstregeling gekoppeld wordt aan de huur van de zaal. De cultuurraad heeft in het verleden gunstig advies gegeven voor het nieuwe retributiereglement. In hoeverre is de situatie gewijzigd om dit advies eventueel te herzien? Antwoord te bekijken en formuleren door de cultuurraad. Voor de gemeente blijft de situatie behouden en zijn er geen aanpassingen voorzien.

VRIJWILLIGERS

Vrijwilligers die een langdurig engagement willen opnemen zijn moeilijk te vinden. De verjonging van het leden-bestand is een bijkomende uitdaging.

Vrijwilligers haken sneller af (zowel leden als helpers) en het gemeenschaps-gevoel lijkt te verminderen. Vraag en aanbod kunnen beter afgestemd worden.

Op het platform "Give a day" wordt vraag en aanbod van vrijwilligerswerk afgestemd. Verenigingen kunnen zelf een gratis profiel aanmaken op Give a day en vrijwilligersvacatures plaatsen. We bekijken binnen de dienst Vrije Tijd hoe we verenigingen hierin gaan ondersteunen (vorming, communicatie ...).

Een algemene zorg betreft de ledenwerving. Door corona zijn leden afgehaakt en men vindt moeilijk nieuwe toetreders.

Vormingsdag of -momenten voor verenigingen organiseren met verschillende inspiratie lezingen/ momenten? Zijn de verenigingen bereid om hieraan deel te nemen en ook zelf mee aan de slag te gaan? VT organiseert in 2024 vier vormingsessies (Boest!) voor verenigingen/vrijwilligers rond verschillende actuele thema's. Communicatie start in januari.

COMMUNICATIE

De Postiljon is weggefallen en het alternatief (De Kempenaer) biedt niet hetzelfde. Voorziet de gemeente nog andere initiatieven en ondersteuning voor de promotie van het verenigingsleven?

Vanaf 2023 verschijnt een nieuw gemeentelijk infomagazine. Ruimte wordt voorzien voor activiteiten die aangemeld kunnen worden via "UIT in Kasterlee". Alle info over publicatie en deadlines staat op de website:

<https://www.kasterlee.be/product/595/evenementen-nieuw---gebruik-van-de-uit-kalenderand-publicatie-gemeentelijke-infoblad>

Radio Lichtaart gaat een initiatief nemen door op dinsdagavond tussen 6 en 8 u "Radio Postiljon" uit te zenden, waarin zij de lokale verenigingen de mogelijkheid geven om hun organisaties bekend te maken.

Dit is enkel vermeld ter kennisgeving.

Is een digitaal infoscherm in elke deelgemeente mogelijk?

Dit idee werd enkele jaren geleden al voorgesteld, maar toen negatief geadviseerd door de adviesraden en afgevoerd. Door het verdwijnen van De Postiljon is de noodzaak misschien gewijzigd. De cultuurraad heeft deze mogelijkheid besproken in de vergadering van 20/11/2023. Op het eerste zicht biedt dit aantrekkelijke voordelen, maar bij nader onderzoek is gebleken dat er ook veel praktische bezwaren zijn. Het aanbod zal wellicht zeer uitgebreid zijn, waardoor het beheer complex wordt. De inhoud zal constant moeten opgevolgd worden en iemand zal moeten bepalen hoe lang de verschillende organisaties in beeld mogen komen. Op dit ogenblik is hiervoor geen man/vrouwkracht beschikbaar.

VIP-mail voor verenigingen wordt goed verspreid en gelezen. Er wordt gestreefd naar een vaste timing (begin van de maand), maar soms zijn activiteiten al gepasseerd bij publicatie.

Nog betere afstemming en input vanuit de verenigingen nastreven. Overwegen of de publicatie kan vervroegd worden naar het einde van de maand? De timing blijft behouden maar de activiteiten in de eerste week van de volgende maand worden mee opgenomen.

VORMING

Kan er ingezet worden op een duidelijke instructies voor het gebruik van de verschillende tools en hulpmiddelen, zowel bij reservering als gebruik van de infrastructuur?

Het reservatiepercentage van boekingen door gebruikers ligt vrij hoog. Wie vragen heeft, kan altijd contact opnemen met de conciërge of zaalwachter om de eerste reservaties samen te doen. Tevens is een online filmpje beschikbaar op de website.

De fanfares krijgen zelden doorstroom vanuit de muziekacademie. Contactgegevens mogen niet meer doorgegeven worden (GDPR) en kinderen worden niet actief doorgestuurd naar de gemeente. Er is een jaarlijks overleg tussen academie en fanfares, maar de afspraken worden niet altijd nagekomen.

Het overleg moet een nieuw impuls krijgen en de samenwerking moet aangemoedigd worden. Rob Guns (schepen onderwijs) en Guy Van de Perre (schepen cultuur) nemen initiatief om jaarlijks overleg nieuw leven in te blazen en nemen rol op om te waken over gemaakte afspraken. Dit overleg werd inmiddels terug opgestart.

SUBSIDIES

Meerdere verenigingen betreuren het wegvallen van de subsidie voor een uitzonderlijke culturele prestatie. Dit was voor hen een vast aanvulling op het verenigingsbudget.

Culturele prestaties worden ook in de toekomst gewaardeerd, maar de financiële beloning is inderdaad weggevallen. Dit was een bewuste keuze bij de herverdeling van de beschikbare middelen.

De termijn voor de aanvragen (2 tot 8 maanden op voorhand) is te lang. Op het moment van de deadline is nog niet alle info beschikbaar.

De adviescommissie komt voortaan 3 keer per jaar bij elkaar, zodat de termijn voor de aanvraag van subsidies drastisch is ingekort.

De verenigingen zijn niet tevreden met de herziening van het reglement. Zij hebben het moeilijk om rond te komen. De vernieuwde accenten (jeugdwerking, duurzaamheid, opleiding, ...) leiden tot een daling van de subsidies voor de aanwezige verenigingen.

De vernieuwing van het reglement is gebeurd op vraag van Audit Vlaanderen om de transparantie en de controle op de effectiviteit te verbeteren. Het totale subsidiebedrag voor de verenigingen van ± 100.000 € werd behouden, maar met andere accenten. Evaluatie van het nieuwe reglement is intussen gebeurd en heeft geleid tot een aantal (niet-fundamentele) wijzigingen en een indexering van de subsidiebedragen. Actuele info is terug te vinden op de website.

De verenigingen worden verwacht zelf ook inspanningen te doen om de nodige werkingsmiddelen binnen te krijgen en om goed gebruik te maken van de bestaande subsidies. Het gemeentebestuur kan verenigingen ondersteunen met inspiratie/tips/vorming.

Verenigingen hebben het gevoel dat sommige budgetten ongebruikt blijven. Ligt er nog ergens budget? Bestaat er een centraal overzicht? Waar kunnen verenigingen nog subsidies aanvragen?

Bij de laatste staatshervorming zijn de provinciale budgetten geschrapt. Deze zouden overgeheveld worden naar het regionale of lokale niveau, maar lokaal is daar weinig van te merken. Overzicht van subsidiemogelijkheden kan uitgewerkt worden. Verenigingen ondersteunen bij de zoektocht naar mogelijke subsidies. Ook de steunpunten kunnen misschien ondersteunen met deze vraag? Momenteel is er niemand die binnen de gemeente de expertise heeft over alle subsidiemogelijkheden. Sector is ook enorm groot en gevarieerd. Hangt ook af van de inhoud.

Sommigen vinden de subsidies aan initiatieven zoals Winterwarm en het Masereelcentrum overdreven. Dit geld zou beter besteed worden aan lokale initiatieven.

De genoemde initiatieven zijn belangrijk voor de uitstraling van de gemeente. De verenigingen worden langs andere wegen gesteund. De budgetten die hieraan gespendeerd worden gaan niet ten koste van de erkende verenigingen. De cultuurraad heeft een gunstig advies gegeven voor de ondersteuning van beide organisaties. De aanpak en de consequenties van dergelijk advies moeten misschien nog eens besproken

worden. – Antwoord te bekijken en formuleren door de cultuurraad? Is de mening hierover representatief?

SAMENWERKING

Verenigingen zoeken opportuniteiten om samen te werken met andere organisaties binnen en buiten de gemeente.

De voorwaarden voor subsidiëring bij onderlinge samenwerking zijn ruim, maar vooral gericht op samenwerking binnen de gemeente. Een adviescommissie beoordeelt de aanvragen. Documenteren van “goede voorbeelden” als inspiratie voor verenigingen die dit pad willen opgaan. We willen zeker beschikbare en nuttige informatie verspreiden als de opportuniteiten zich voordoen en er ruimte is binnen personeelsbestand/taken.

Gemeente zal beschikbare en nuttige informatie verspreiden als de opportuniteiten zich voordoen.

COMMUNICATIE

Een vereniging heeft gemerkt dat de gegevens in de activiteitenkalender van het gemeentelijke infoblad soms niet kloppen.

In principe wordt alles 1-op-1 overgenomen van Uit-in-Vlaanderen, waar de input van de verenigingen zelf komt. Er moet uitgezocht worden wat er fout is gelopen. Suggestie aan de verenigingen om problemen altijd zelf onmiddellijk te melden aan/ op te pikken met de betrokken dienst. In dit geval aan het evenementenloket. Fouten kunnen gebeuren maar als ze niet gemeld worden kan er ook niets aan gedaan worden. Er zeker niet mee blijven zitten of rondlopen.

De activiteiten die in Uit-in-Vlaanderen en het infomagazine te vinden zijn worden overgenomen uit Flowlab zoals de vereniging die zelf ingegeven heeft. De gemeente doet inhoudelijk geen redactiewerk. Het is belangrijk dat de verenigingen de correcte info aanleveren. Deadlines en info kunnen verenigingen hier nalezen. Problemen kunnen steeds afgestemd worden met de dienst evenementen.

De verenigingen hebben geen idee welke communicatiekanalen beschikbaar zijn.

Overzicht ophijsten en publiceren. Affiches kunnen bijna nergens nog aangebracht worden. TV-schermen op centrale locaties aan de ramen? Extra pagina voor de verenigingen in De Kempenaer? Digitale nieuwsbrief? Gebruik van de gemeentelijke app? Naast info (die oa al op de website staat over infomagazine en Uit in Kasterlee) misschien ook vorming of lezing met inspiratie?

Om de verenigingen hierin te ondersteunen wordt BOEST georganiseerd. Er staan twee vormingsmomenten op de planning om de verenigingen te ondersteunen bij dit punt:

- *Maandag 30 september 2024 - bib Lichtaart - alternatieve aandachtstrekking*
- *Vrijdag 18 oktober 2024 - bib Lichtaart - Vereniging in Kasterlee van A tot Z*

De houten panelen als promotiemiddel worden ook terug ingevoerd als extra ondersteuning (nav advies jeugdraad). Meer info wordt gecommuniceerd zodra die beschikbaar is.

VERGUNNINGEN

Verenigingen moeten voor organisatie die gebruik maken van de openbare ruimte een locatie- en omlidingsplan opmaken dat een bijna professionele kennis en gebruik van gespecialiseerde software vereist. Dat is voor een vereniging van vrijwilligers nauwelijks haalbaar.

Volgens de schepen van cultuur is het niet de bedoeling dat dit kant-en-klaar wordt aangeleverd. Een schets met uitleg van wat gewenst is zou moeten volstaan. De administratie is over deze aanpak ingelicht.

VAKANTIEWERKING

De ondersteuning van de vakantiewerking is te beperkt in verhouding tot de inspanningen (0,60 €/dag voor leden en 1 € voor niet-leden). De inclusie van niet-leden (=niet-muzikanten) vergt extra inzet van vrijwilligers.

De bedragen werden na evaluatie verhoogd naar resp. 1€ en 2€ (met terugwerkende kracht vanaf 2022). De aanvraagtermijnen werden versoepeld.

CULTUURAAVBOD

In Kasterlee wordt vanuit de gemeente geen cultuuraanbod gedaan. In vergelijking met andere gemeenten wordt er weinig georganiseerd in de verschillende OC's.

Dit is een bewuste keuze. Er is een ruim en gevarieerd aanbod vanuit de lokale verenigingen en de cultuurhuizen van Turnhout, Geel en Herentals zijn dichtbijgelegen en goed bereikbaar. Vanaf september werd gestart met de Uitpas, die bezoeken aan naburige cultuurhuizen nog laagdrempeliger zou moeten maken. De cultuurraad geeft aan dat het niet hun missie is om zelf organisaties of activiteiten op te tuigen. Zij hebben hiervoor niet de man/vrouwkracht en ze willen bewust ook niet op het terrein van de verenigingen komen. Hetzelfde geldt voor het gemeentebestuur op dit moment.

LEDENWERVING

Op de cultuurdag zijn kinderen erg enthousiast en willen ze graag aansluiten bij de fanfare. Probleem is dat ook de ouders moeten overtuigd worden. Kunnen we hen betrekken?

Concept van de cultuurdagen is gericht op de kinderen van de lagere school. Te onderzoeken of een vervolgmoment voor jonge kandidaat-muzikanten en hun ouders nuttig kan zijn. Kan vervolgmoment een initiatief van de fanfare zelf zijn? Welke ideeën leven er bij hen? Hebben ze daar ook zelf al over nagedacht?